Vrijdag 12 Juli 1946 DAGBLAD 63ste Jaargang No. 4858

AMIGOE DI CURAÇAO

Dit dagblad verschijnt dagelijks, behalve 's Zondags; abonnementsprijs Bonaire en Curaçao 2 gld.; Aruba 2,50 gld.; Bovenwinden, Suriname 2,50 gld.; en het buitenland 3 gld.

Hoofdredacteur: Dr. Joh. Hartog telef. 1858, Postbus 80, Willemstad. Redactie-adres Consciëntiesteeg 27.

Uitgeefster en Administratie: Paulus-drukkerij, Consciëntiesteeg 29, telefoon 1550; Postbus 80, Willemstad N.W.I. Voor Aruba: J. E. Croes, Postbus 14, Oranjestad; tel. 38.

Rijksconferentie HET middel, zegt Beel.

Franrijk en Rusland verschillen in politiek t.a.v. Duitsland.

Franse Communisten krabbelen al naar Moskou.

VERKLARING VAN MINISTER BEEL.

Bij de debatten in de Tweede Kamer over de regeringsverklaring zeide Minister-President Dr. Louis J. M. Beel, dat de Rijksconferentie het beste middel blijft voor de herziening van de verhoudingen tussen de rijksdelen.

Dr. Beel verklaarde, dat de besprekingen met de Westindische afvaardigingen aangenaam verlopen en dat over enige tijd in de Kamer nadere voorstellen in verband hiermede zullen worden gedaan.

DE COMMUNISTEN DOEN MEE..........

De Communistische Partij van Frankrijk, welke dikwijls ervan beschuldigd is orders uit Moskou te krijgen, steunde Bidaults politiek ten aanzien van Duitsland, hoewel deze politiek lijnrecht tegen de Russische ingaat. Met algemene stemmen werd in het cabinet het plan van Bidault goedgekeurd. Dit plan beoogt o.a. de afscheiding van het Ruhrgebied van Duitsland.

Molotov gaf in de Raad der Ministers van Buitenlandse Zaken te kennen, dat hij ertegen is. Doch niettemin gaf het gehele coalitie-cabinet zijn steun aan de politiek van Bidault. Alle communistische ministers waren aanwezig en stemden mee. Politieke waarnemers zijn het over eens, dat zij door hun optreden — tenzij zij hun houding wijzigen — een argument hebben gekregen om de beweringen te ontkennen dat zij niet onafhankelijk zijn van buitenlandse invloeden. Voorts hebben zij zich behoed voor een ramp bij de algemene verkiezingen in October. Zelfs de Franse Socialisten beschuldigden de Communisten ervan, dat zij geen vrije partij zijn. De Socialist Daniel Mayer zeide tijdens de laatste verkiezingscampagne: „De Franse Communistische Partij baseert haar politiek op de Sovjet-politiek, zelfs indien deze tegen of in strijd is met de Franse belangen!"

De meeste waarnemers menen, dat, indien de Communisten — na lange tijd Bidaults buitenlandse politiek te hebben gesteund — een plotselinge ommekeer hadden gemaakt, zij ten zeerste aan politiek prestige zouden hebben verloren, omdat het Duitse probleem een brandende vraag is voor de Fransen, welke boven de trouw aan de partij uitgaat (Parijs, (AP) 11.7).

......OF DOEN ZIJ WERKELIJK MEE?

De Communistische Partij van Frankrijk, welke gisteren Bidaults politiek ten aanzien van Duitsland steunde, helt reeds over naar een tegemoetkomende houding van het tegenovergesteld Russisch standpunt. Het communistische blad „l'Humanité" zeide, dat er geen onverenigbare tegenspraak is tussen het Franse en Russische standpunt. De blaam voor de politieke verwarring ten aanzien van Duitsland wierp het op Groot-Brittannië en de Verenigde Staten. Het zeide, dat Frankrijk en Rusland het eens zijn over de algehele ontbinding van het Duitse leger, de uitroeiing van het nazisme en de reconstructie van de Duitse politiek op democratische basis, de ontwapening van Duitsland voor ten minste veertig jaren en de vervulling van de schadeloosstelling alsook een soort inter-Geallieerde beheersing van de Duitse industrie (Parijs, (AP) 12.7).

HELGOLAND WORDT OPGEBLAZEN.

De Britten meldden officieel, dat de vroegere Duitse vlootbasis Helgoland zal worden vernield en haar oorlogspotentieel voor de toekomst zal worden tenietgedaan. Er kan geen verdere bestemming worden gege-ven aan de kilometers van tunnels 50 meter onder de grond, de duikbotenkooien, vaste geschutsbatterijen en de kunstmatige haven in een eiland dat 2½ kilometer lang en nog geen kilometer breed is" aldus de verklaring. De datum van de verwoesting werd niet bekend gemaakt (Herford, Duitsland, (AP) 11.).

FIGL DANKT.

De Oostenrijkse Kanselier Leopold Figl dankte President Truman en Generaal Clark voor Clarks nota met het aanbod van de Verenigde Staten om van alle eisen ten aanzien der Duitse bezittingen in Oostenrijk af te zien. Figl zeide in zijn verklaring, dat Truman „herhaalde blijk gegeven heeft van zijn vriendschap voor Oostenrijk — een vriendschap waarvan deze nota de duidelijkste uiting is" (Wenen, (AP) 11.7).

KARDINAAL GRIFFIN OVER TRIËST.

Kardinaal Griffin verklaarde op een noenmaal te Birmingham (Engeland), dat het volk van Triëst geraadpleegd moet worden alvorens een uiteindelijke beslissing wordt genomen over de toekomt van de stad. De Kardinaal las het volgende telegram voor van Bisschop Santin van Triëst waarin deze protesteerde tegen de Geallieerde beslissing: „De beslissingen van Parijs hebben de bevolking tot wanhoop gebracht. De internationalisatie van Triëst zal betekenen een groter veld voor felle strijd en een bron voor verwikkelingen. De Italiaanse steden van Westelijk Istrië welke aan Joegoslavië worden toegekend worden verstoken van alle vrijheid, inbegrepen de vrijheid van godsdienst. De verontwaardigde bevolking eist, dat de beginselen die in Londen gevestigd werden, niet worden verraden; voorts eist men de vereniging met Italië van de zones die duidelijk Italiaans zijn of ten minste een plebisciet" (Birmingham, (AP) 11.7).

BISSCHOP VAN TRIËST BIJ DEN PAUS.

Zijne Heiligheid den Paus heeft Woensdag Monseigneur Antonio Santin, bisschop van Triëst en Capodistria in audiëntie ontvangen. Bij zijn vertrek verklaarde de bisschop, dat hij de „ernstige toestand" in Triëst met den Paus besproken had.

Volgens A.P. deelde Monseigneur Santin mee, dat Zuid-Slavische communisten hem in Triëst de uitoefeningen van zijn ambt onmogelijk maken, daar geen gewetens- en godsdienstvrijheid bestaat.

ANTI-ITALIAANSE BETOGING.

Een communiqué van het Geallieerde hoofdkwartier te Caserta zeide, dat een anti-Italiaanse betoging van de Britse troepen in Triëst twee avonden geleden plaatsvond „onder ernstige uitdaging" van een „vijandig gezinde menigte Italianen die hen uitjouwde en beledigende taal gebruikte en opdrong naar hen". De Britse troepen antwoordden met de burgers opzij te duwen, doch er vonden slechts twee gevallen plaats van geweld. Niemand werd ernstig gewond en er werden geen ramen stukgeslagen gelijk door oogetuigen was verteld. (Caserta, (AP)).

WANORDELIJKHEDEN IN TRIËST.

Er heersten weer wanordelijkheden op grote schaal in Triëst toen duizend stakende arbeiders oprukten naar het centrum van de stad om de winkels en bedrijven te sluiten welke nog open stonden. Verschillenden werden gewond in de straatgevechten die overal in de stad gaande waren.

Anderen werden gewond toen de burgerpolitie van Venezia Giulia op het toneel verscheen en met de pistolen in de lucht begon te schieten teneinde de menigten uiteen te drijven. De Noordamerikaanse en Britse militaire politie reden door de stad in jeeps om de gevechten op te breken (Triëst, (AP) 11.7).

SCHULDIG BEVONDEN.

73 Veteranen van het Waffen SS, inbegrepen drie Generaals, zijn schuldig bevonden door de Noordamerikaanse krijgsraad te Dachau wegens de moord op 900 Noordamerikaanse krijgsgevangenen en Belgische burgers in de slag van de Ardennen. Tot de beklaagden behoren: Generaal Joseph („Sep") Dietrich, bevelhebber van het zesde pantserleger en een der overlevenden van Hitlers „Bierhalputs" in München, voorts Luitenant Generaal Hermann Prieha, bevelhebber van het eerste pantserleger van de SS en Brigadier Generaal Fritz Kraemer, zijn chef-staf (Dachau, (AP)

MANNEN VOOR DE BEZETTING NODIG.

Generaal Dwight D. Eisenhower verklaarde in een toespraak op een college in Massachusetts, dat een groot aantal manschappen vereist is voor de bezetting van Duitsland en Japan. De Generaal zeide: „Zolang onze regering de bezetting handhaaft, zou niets een ernstiger situatie kunnen veroorzaken dan een zwakte van ons, welke de weerbarstigheid en openlijke opstandigheid zou aanmoedigen".

RAPPORT OVER HET ATOOM-BOMBARDEMENT.

Een raad van deskundigen heeft bij wijze van advies aan President Truman medegedeeld, dat de proef met de atoombom voldoende gegevens heeft opgeleverd om de schepen van de marine naar nieuw model te bouwen teneinde de schade aan de bovenbouw en de manschappen als gevolg van dergelijke bommen zo min mogelijk te maken. Het rapport zeide, dat gegevens verkregen werden, welke van onschatbare waarde zullen blijken te zijn voor de wetenschap en de techniek. De Raad zeide, dat slechts door verder onderzoek op grote schaal en daarmede gepaard gaande ontwikkelingen de Verenigde Staten hun huidige leidende positie op natuurkundig gebied zullen kunnen behouden. Hiermede zal dus moeten worden voortgegaan.

De Raad legde er de nadruk op, dat de bom meer schepen beschadigd heeft dan ooit tevoren werden beschadigd door een enkele ontploffing. Toch zijn, vanwege de aard van de eerste proef waarbij de bom in de lucht ontplofte, weinig inlichtingen verkregen over hetgeen de bom kan veroorzaken aan de rompen der schepen. De schade aan de rompen der schepen zal speciaal bestudeerd worden bij de tweede proef wanneer de bom onder water tot ontploffing zal worden gebracht.

De volgende gevolgen van de ontploffing werden vervolgens opgesomd: Een torpedojager en twee transportschepen zonken onmiddellijk en een andere torpedojager kapseisde. Later zonk deze en de Japanse kruiser „Sakawa" zonk eveneens de volgende dag. De bovenbouw van de duikboot „Skate" werd zo ernstig beschadigd, dat zij naar de kelder ging. Het lichte vliegdekschip „Independence" werd ernstig gehavend door de ontploffingen en de daaropvolgende branden en inwendige ontploffingen waaronder torpedo's.

Al de bovengenoemde schepen bevonden zich binnen 800 meter van het ontploffingspunt. Talloze branden ontstonden aan boord van de andere schepen waaronder een schip dat 3 kilometer ver lag, hetgeen blijkbaar het gevolg is van een ongewone omstandigheid aangezien de andere branden veel dichter bij het ontploffingspunt ontstonden. Men moet er hierbij aan denken, dat de schepen een grote verscheidenheid van materiaal voor de proef aan dek hadden, welk materiaal gewoonlijk niet op het dek van marineschepen gevonden wordt.

De Raad zeide, dat blijkbaar weinig schade werd veroorzaakt aan de rompen van de slagschepen „Nevada", „Arkansas" en de zware kruiser „Pensacola" — de enige grote gevechtsschepen die zich binnen de 800 meter van het ontploffingspunt bevonden.

De bovenbouw van deze schepen werd echter ernstig gehavend. Deze schepen zouden ontegenzeggelijk buiten gevecht zijn gesteld en zouden evenals vele andere binnen een straal van 1200 meter uitgebreide herstellingswerkzaamheden vereisen op een grote vlootbasis. Hoewel de andere schepen in het doelgebied schade leden in verschillende mate werd bevonden, dat betrekkelijk weinig schade werd aangericht op afstanden groter dan 1200 meter.

Een onderzoek van de verschroeiïng als gevolg van de plotselinge hitte toont aan, dat het aantal slachtoffers onder het personeel groot zou zijn geweest. Personen die zich bevonden binnen de romp van het schip of zelfs op het dek in de schaduw van de uitstraling van de bom, zouden niet onmiddellijk ongeschikt zijn gemaakt door brandwonden alleen, wat ook het radiologisch effect nadien mocht zijn. Er zijn aanwijzingen dat het personeel in de schepen zou zijn blootgesteld aan een dodelijke dosis van radiologische uitstraling. Het aantal slachtoffers als gevolg van de druk zou ongetwijfeld groot geweest zijn onder degenen die zich onbedekt zouden bevinden aan boord van de schepen binnen 800 meter van het middelpunt van het doel. Een verdere bespreking van de effecten op het personeel moet wachten op gedetailleerde rapporten van de medische specialisten. Leden van de Raad zijn: Dr. Carl T. Compton, Bardley Dewey, Thomas Farrell, Generaal Joseph Stillwell, Luitenant Generaal Lewis Brereton, Schout bij Nacht W. R. Purnell en Schout bij Nacht R. A. Ofstie

MOOI COMPLIMENT.

In een commentaar van David Zaslavsky verklaarde de „Pravda", dat Brooks Atkinson, de gewezen correspondent van de „New York Times" in Moskou, een „talentloze lasteraar", een gangster van de pen" en een „product van de Beurs" is (Moskou, (AP) 11.7).

RUSLAND DREIGT WEER MET VETO.

Australië's voorstel voor een autonoom wereldorgaan voor de beheersing van de atomaire energie hetwelk slechts één enkele schakel met de Veiligheidsraad zou onderhouden, is blijkbaar gedoemd onder de bedreiging van een Russisch veto wanneer en indien het vergadertafel van de Raad bereikt. Het Russisch standpunt werd uiteengezet door Gromyko op de vijfde en laatste bijeenkomst van het speciaal subcomité voor de atomaire energie. Gromyko zou hebben gezegd, dat hij de noodzaak voor een autonoom orgaan niet inziet, aangezien het Handvest der Verenigde Naties verklaart, dat de Veiligheidsraad zich voornamelijk moet bezig houden met de handhaving van vrede en veiligheid.

Herbert Evatt van Australië, Voorzitter van het subcomité, bevestigde de berichten dat Gromyko tegen zijn voorstel was. Evatt zeide aan Gromyko te hebben medegedeeld, dat, tenzij zulk een plan wordt goedgekeurd, de landen met grondstoffen voor de ontwikkeling van atomaire energie niet tot het systeem van toezicht zullen toetreden (New York, (AP) 12.7).

MOET CHINA NAAR DE VREDESCONFERENTIE?

De Chinese communistische zegsman Wang Ping Nan vroeg aan de verslaggevers hoe China kan zitten aan de vredestafel als een der landen die de vredesconferentie uitnodigen terwijl in China zelf geen vrede heerst.

Wang doelde op Molotovs voorstel om China uit te sluiten van de landen die de aanstaande vredesconferentie uitschrijven

DE OFFICIEREN MOETEN HANGEN.

Generaal Albrecht Oberg, het vroegere Gestapo-hoofd in Parijs, en twee andere officieren werden door de Britse krijgsraad te Wuppertal ter dood veroordeeld. Zij werden schuldig bevonden van deelneming aan de executie van 60 gevangen genomen Britse vliegers. Met Oberg moeten hangen: Kolonel Erich Isselhorst, Gestapo-hoofd voor Zuid-West Duitsland en de Elzas en Luitenant Kolonel Wilhelm Schneider, lid van de Gestapo van Straatsburg (Wuppertal, (AP) 11.7).

het nieuws van vandaag

Bij de debatten in de Tweede Kamer over de regeringsverklaring heeft de Minister-President te kennen gegeven, dat de Rijksconferentie het beste middel blijft om de verhoudingen tussen de verschillende delen van het koninkrijk te herzien. Niettemin zal uit de huidige besprekingen met de Westindische afvaardigingen een regeringsvoorstel voortvloeien, zodat de Kamer er zich over zal uitspreken. Het ziet er dus naar uit, dat de commissie Da Costa Gomez nog enige tijd in Nederland zal toeven alvorens terug te keren. De leden hadden immers verklaard, dat zij niet terug zullen keren zonder dat iets concreets bereikt is. Of de commissie De la Try Ellis gehoor vindt bij de regering blijkt nog uit niets. Want volgens Dr. Beel verlopen de besprekingen met Da Costa Gomez c.s. in aangename sfeer.

Dr. Beel schijnt bij de debatten den Communisten een veeg uit de pan gegeven te hebben. Hij gaf te kennen, dat de Communistische Partij niet op zedelijke grondslag berust en daarom geen Communisten in zijn cabinet werden opgenomen. Het wil ons echter voorkomen, dat de Communisten niet sterk genoeg zijn om voor opneming in het cabinet in aanmerking te komen. In Frankrijk waar zij wel sterk staan, maken zij deel uit van de regering, doch daarom staat Bidault ook minder hecht in zijn buitenlandse politiek. Nu heef men het geval van Duitsland waarover de Grote Vier besprekingen voeren. Het standpunt van Rusland staat lijnrecht tegenover dat van Frankrijk. De Franse Communisten zien zich dus in een précaire positie geplaatst en om straks niet de verkiezingen te verliezen, steunden zij gisteren het plan van Bidault, dat o.a. afscheiding van het Ruhrgebied wil. Doch vandaag reeds laat het communistische orgaan „l'Humanité" een ander geluid horen. Men krabbelt al naar de zijde van Moskou over. Groot-Brittannië en de Verenigde Staten krijgen de schuld voor de moeilijkheden en het blad zegt, dat de politiek van Frankrijk niet onverenigbaar is met die van Rusland. Wij zijn benieuwd hoe de zaak verder zal verlopen. Het zal niet de eerste keer zijn dat de Franse Communisten een volledige ommezwaai maken om Moskou ter wille te zijn.

Onze Staatslieden aan de Arbeid

Gemeenteraadspolitiek.

Het Arnhems dagblad schrijft:

Wij hebben in Inuië onze grote moeilijkheden en Van Mook bekommert zich in vele vele conferenties over de laatste resten der Rijkseenheid, die de inzet zijn geworden van een verachtelijk loven en bieden. Talloze zijn de meningen over de werkelijke stand van het nationalisme in Indië. De een verklaart de republiek en al haar Merdeka-vrijheid tot een verzameling opgehitste baantjesgasten, die de gouvernementskussens als hoogste ideaal beschouwen, de ander spreekt over democratie, zelfbeschikking en ontwaakt Azië! Geprojecteerd binnen het rotsige bestek van Curaçao en de eilanden en binnen de Surinaamse wouden vindt men al deze begeerten en meningen, zij het minder hartstochtelijk, ja zelfs zou men durven zeggen... kleiner, een storm in een glas petroleum. En deze storm... nog min of meer kunstmatig opgewekt in geheime beraadslagingen en nog geheimer memoranda waarvan weinigen op Curaçao de inhoud wisten, voor de commissie die in petitievorm aan Hare Majesteit aanbood. Autonomie is een slagwoord geworden op Curaçao, een dier befaamde leuzen, die alleen voor hun auctor intellectualis waarde hebben door hun trekkracht. Gisteren zijn de commissies voor Curaçao en Suriname op het ministerie hun besprekingen begonnen. Besprekingen die verdergaand zullen zijn, dan de koninklijke rede toelaat. Immers er worden ogenblikkelijke wijzigingen voorgesteld, reeds vóór de Rijksconferentie bijeenkomt, met een haast alsof men zelfs geen maanden meer vrede kan hebben met het huidige bestuur, en op een ogenblik dat zowel het scheidend ministerie Schermerhorn als het ministerie Beel dat komen gaat zich hierover niet rustig kunnen beraden. Men is onwillekeurig geneigd deze politieke haast iets te mistrouwen en men wordt hier in gesterkt door de vele critiek die speciaal de Curaçaose commissie nog in het moederland achterhaalt.

Onze heer Gomez en de heer Eman, rivalen, niet het minst door het kleurlingschap van den eerste, hebben zich plotseling tot pleitbezorgers opgeworpen van het Curaçaose nationalisme, dat zich in hoge mate keert tegen het bewind van Dr. Kasteel. Bijna persoonlijk zou men concluderen uit de toon der petitie. En deze persoonlijke toon is typerend voor al wat de Curaçaose autonomie aanbelangt. Enkelingen hebben de rivaliteit tussen Nederlanders en Curaçaoënaars opgevangen en tot een groots streven betiteld, dat in het huidig tijdsverband belangrijker wordt dan het werkelijk is. De persoonlijke tendenz dezer rivaliteit is echter gebleven en openbaart zich nu in een gemeente-raadspolitiek in de slechte zin van het woord, die plotseling tot rijkspolitiek is gebombardeerd. Dit is de visie ten minste, die een nuchter Nederlander moet krijgen op dit alles. Nederland ziet zeer zeker in dat Curaçao zowel als Suriname een groter vorm van zelfbestuur dienen te genieten en het bereidt zich voor op een onderling overleg op de rijksconferentie. Als zodanig had deze commissie haar zending ook dienen te zien, een voorbereiding op de Rijksconferentie, niet op het resultaat daarvan. De huidige status van Curaçao dient daar uitgangspunt te zijn, niet de nu reeds af te dwingen concessies. Het zal tot Curaçao's eigen nadeel zijn, indien een uiterst doorgevoerde autonomie zoals Gomez die naar verluidt voorstaat, een feit wordt. De Zuid- en Midden-Amerikaanse republieken en republiekjes met hun tekort aan intellectuelen en hun hete rivaliteit van miniatuur-dictatoren zijn er waarschuwende voorbeelden van.

Gomez laat zijn hoorders lachen.

Het Vrije Volk, een socialistisch dagblad te 's-Gravenhage, schreef n.a.v. een lezing door enkele leden der Westindische afgevaardigden gehouden, o.a.

Het verblijf hier te lande van de Westindische commissie, die de Koningin een petitionnement heeft aangeboden, waarin een aantal wensen van de Westindische bevolking betreffende de staatsregeling is neergelegd, heeft enige, vooral katholieke bladen, bedenkingen tegen het optreden dezer delegatie doen opperen. Is de actie niet overbodig en op zijn minst voorbarig en is de commissie wel voldoende representatief te achten? zo vraagt men zich af en reeds is melding gemaakt van een nieuwe commissie die tegenover de Kroon van een afwijkende mening van de Westindische burgerij zal doen blijken.

Aan de agitatie, die rondom de delegatie ontketend is, ontleende de bijeenkomst, die de afdeling Den Haag van de vereniging „Ons Suriname" Zaterdag heeft gehouden voor een groot deel haar belangrijkheid. Er waren veel toehoorders, die met aandacht de uiteenzetting van Dr. M. F. da Costa Gomez, voorzitter van de Curaçaose statendelegatie, hebben gevolgd.

Dr. Gomez verzekerde, dat de gehele staten van Curaçao zich achter de commissie gesteld hebben, [dit is niet geheel juist weergegeven: Cor Jonckheer uitdrukkelijk en Desertine. Arends en Eman hebben zich op voldoende duidelijke wijze van de afvaardiging gedistancieerd — Red. Amigoe], en weerlegde de bewering, dat in de staten stemmen tegen het uitzenden van de delegatie zouden zijn opgegaan. Zijn mededeling dat het „Ons Noorden" in hem een soort Curaçaose Soekarno ziet, werd met luid gelach ontvangen. De heer Gomez achtte deze reactie van de aanwezigen voldoende en verspilde er verder geen woorden aan. Hij heeft altijd slechts één streven gekend, namelijk een grotere eenheid met Nederland. De gedachte, dat Curaçao los zou willen van Nederland, is een Nederlandse gedachte, geen Curaçaose. Wij willen niet los van Nederland, riep de spreker uit.

Men heeft gevraagd waarom wij nu hierheen gekomen zijn. Welnu, reeds lang leeft in Curaçao het verlangen om op staatkundig gebied te komen tot zelfwerkzaamheid en eigen verantwoordelijkheid, om het autocratische bestuursstelsel te vervangen door een democratisch. In de afgelopen jaren hebben we in het belang van het Koninkrijk en dat van de oorlogvoering gezwegen. Doch in November 1945 vroegen wij, of we voor het geven van een toelichting op onze wensen naar Nederland konden komen.

Aanleiding daartoe was de mededeling van de regering dat het nood-parlement — officieel wisten, wij van het bestaan van een nood-parlement niets af — het handvest van de Verenigde Naties zou goedkeuren, zonder dat men „wegens het spoedeisende karakter" de staten van Curaçao had kunnen horen. Wij lieten de regering weten dat zij zich niet aan de grondwet en niet aan de staatsregeling van Curaçao had gehouden en dadelijk daarna besloten de staten aan te dringen op wijziging van de staatsregeling. In het daartoe strekkende telegram aan de Koningin stelden wij ons duidelijk op het beginsel van de Rijkseenheid. Maandenlang is daarop niets gehoord, totdat dan eindelijk de commissie met een petitie naar Nederland is kunnen komen.

De heer Gomez deelde vervolgens mee, hoe contact gezocht is met Suriname, hoe de voorstellen tot in détails zijn voorbereid en hoe tenslotte een zo representatief mogelijke commissie werd samengesteld. De bedoeling is om nu reeds van de eilanden en Suriname rechtsgemeenschappen te maken door toepassing van de mogelijkheden, die in de bestaande grondwet liggen opgesloten. Op de Rijksconferentie — aldus de heer Gomez — zullen we wel zoeken naar de beste staatsregeling voor Curaçao en de opneming in de Rijkseenheid.

Doordat de aangekondigde heer F. H. R. Lim A Po, voorzitter van de Surinaamse statendelegatie, tengevolge van een keelaandoening niet spreken kon, trad hierna in zijn plaats op de heer A. L. R. Smit, lid dier delegatie, die zich geheel bij den heer Gomez aansloot en evenals deze van zijn trouw aan Nederland en de Koningin getuigde.

Te Voortvarend

„Oost-Brabant", een dagblad te Eindhoven, schrijft o.m.:

Als men de ingezetenen van Curaçao geloven mag, vertoont de wijze waarop men daar aan politiek doet, gelijkenis met die van een dorp met stadsallures en wanneer men leest, hoe men er in geslaagd is 4000 handtekeningen te verzamelen onder de petitie die Dinsdag aan Hare Majesteit is overhandigd, kan men aan deze bewering geloof schenken. Een briefschrijver aan het dagblad „De Tijd" noemde dit een kunststukje van een gewezen veldwachter, die er met zijn autoriteit in slaagde om in enkele dagen tijds in een district waar bijna niemand Nederlands verstaat, onder en in het Nederlands gesteld geschrift de handtekeningen te verkrijgen. Op een plaats had hij er zelfs een soort wedstrijd van gemaakt en kon ieder die in een drankwinkel tegen betaling een glaasje kwam drinken, kosteloos zijn naam schrijven onder een lijst die naar Hare Majesteit gezonden zou worden.

Dit is karakteristiek voor de hele sfeer van roekeloosheid waarin de delegatie uit Curaçao tot stand is gekomen, en het U.P. bericht uit Willemstad, dat er na deze eerste „officiële" delegatie een tweede op weg is naar Nederland om Hare Majesteit de Koningin te verzoeken niet te treden in de petities om autonomie, bewijst, dat er iets loos is aan de eerste delegatie van Dr. da Costa Gomez.

Deze delegatie houdt weliswaar verband met de Rijksconferentie, maar zij getuigt niet van goede manieren, want de Nederlandse Regering had een bevredigende procedure opgesteld, waarin een delegatie helemaal niet voorkomt. De weg die de Nederlandse Regering had uitgetekend was: Adviescommissies (die alle rapporten en petities zouden opvangen) — Rijksconferentie — Regeringsvoorstel en Staten Generaal.

Dat de Staten van Curaçao nu toch eigenzinnig een delegatie overzee zonden, is een bewijs van ongeduld en van wantrouwen in de eerlijkheid en onbevangenheid der Adviescommissies.

Tenzij, en er zijn redenen om dat aan te nemen, tenzij de commissie van Dr. Gomez een diplomatieke overrompeling van zin was en zo snel wilde zijn, dat de critiek voor een reeds gesloten deur kwam.

De overijling waarmee de petitie in elkaar is gestampt is een van de redenen. Toen de voorstellen tot wijziging van de Staatsregeling aan de Staten van Curaçao bekend werden gemaakt, kregen deze heren die alleen in hun vrije tijd de staatsaangelegenheden kunnen behartigen, slechts een benauwde tien dagen de tijd om zich deze zaak van allergrootst belang te realiseren en te becritiseren.

Wanneer men bedenkt dat de begroting op Curaçao er twee maanden over doet, en dat zelfs de gewoonste verordening met veel meer voorzichtigheid onder het oog der vroede vaderen komt dan gaat men wantrouwen stellen in de delegatie die deze week thee gedronken heeft op het Loo.

Zij heeft zich weliswaar de steun van het volk verklaard, maar dat is vandaag zo een gemakkelijk middel, zelfs om de grofste vorm van tyrannie aan een hele natie op te leggen.

Men mag daaruit dus niet het bewijs zien, dat de delegatie op een eerlijke manier aan haar mandaat komt. Het schijnt zelfs, dat er van een eigenlijke vertegenwoordiging geen sprake kan zijn, omdat geen mens op Curaçao weet, welke voorstellen de commissie zou gaan doen. Alle besprekingen van de commissie zijn geheim gebleven, ondanks de protesten van buiten af.

Het bewijs hiervoor is wel de duidelijke reactie uit Willemstad, zo gauw men daar de verregaande voorstellen van autonomie uit Nederland vernomen had.

„De Amigoe" schrijft in een fel hoofdartikel: „West-Indië denkt niet om scheiding. De delegatie vertegenwoordigt alleen zichzelf en niet volk".

Het nadeel van de Curaçaose bevolking is, dat zij nooit zo dom is geweest om zich te organiseren zoals dat op dorpen ook het geval is. Wanneer de raad daar beslissingen neemt tegen het gezonde boerenverstand in, moeten de boeren andere middelen kiezen dan een beroep op de notabelen, die het volk in de steek laten. Het meest voor de hand liggende middel is dan de sabotage, of het ingezonden stuk. Wanneer de Nederlandse Regering nu verstandig is, zal zij een eerlijker geluid horen door „De Amigoe" te lezen, dan in het geval, dat zij met de vingers in de oren de petitie gaat bestuderen.

J. S.

[J. S. is vermoedelijk Drs. J. Stalpers, een der redacteuren van „Oost-Brabant" — Redactie Amigoe].

Missie Nieuws

VORMEN.

Morgen zal Zijne Hoogwaardige Excellentie Mons. Petrus I. Verriet O.P., Apostolisch Vicaruis van Curaçao, het H. Vormsel toedienen te Groot Kwartier, Santa Maria en Jan Doret.

Bovenwinden

STATIUS VIERT HET LANDVOOGDELIJK BEZOEK.

Huldebetogingen, audiënties en rondritten.

Dinsdagavond had te Oranjestad een receptie plaats in het logeerhuis. Deze ontvangst werd bijgewoond door de voorstaande personen van St. Eustatius en den commandant en de officieren van de „Johan Maurits". Terwijl het gezelschap zich in de grote zaal bevond kwam een muziekgezelschap met guitaar, banjo's en fluit voor het versierde, verlichte huis spelen. Nestje Voges verwelkomde den Gouverneur en drukte zijn grote vreugde over de komst van Dr. Kasteel uit ook namens de bevolking en wees op de hechte banden met Nederland en stelde een heildronk voor. De Gouverneur verzekerde hem dat Hij reeds lang van plan was over te komen en nu zeer verheugd was eindelijk in de gelegenheid te zijn de eilanden te kunnen bezoeken. De bevolking van St. Eustatius stond samen gegroept voor het logeergebouw, toen een groep van vrouwen en mannen een serenade kwam zingen. Het waren uitstekend ten gehore gebrachte liederen waaronder ook een, in het biezonder voor de Koninklijke Marine, zeer toegejuicht werd. De Gouverneur begaf Zich na afloop naar het bordes en bedankte de bevolking, die Zijn woorden geestdriftig onthaalde.

Woensdagmorgen bezocht het gezelschap het hospitaal en werd rondgeleid door Dr. Lubliek.

Vervolgens werd een bezoek gebracht aan de biezondere openbare scholen, waar de kinderen liedjes zongen voor den Gouverneur. Ook de Joodse begraafplaats werd bezocht, waar zeer zeker materiaal voor het Curaçaos Museum te vinden is evenals in het logeerhuis, waarvan een oude petroleumlamp en oude platen meegebracht worden naar Curaçao voor het Museum. De heer Voges leidde de gasten naar het Fort Oranje waar hij een door wijlen President Roosevelt aangeboden gedenkplaat toonde die gemaakt was ter gelegenheid van het eerste saluut aan de Noordamerikaanse vlag.

Dr. Kasteel verleende audiënties en hield besprekingen met de landraden en den ondergezaghebber. Gedurenre de morgen bezocht het gezelschap ook de landbouwonderneming „Concordia" waar het Gouvernement de landbouwers gelegenheid biedt de grond goedkoop en doeltreffend te organiseren. Hierna werd een tocht naar Zeelandia gemaakt. Tijends rondritten toonde de bevolking voortdurend grote geestdrift (GPD).

DR. KASTEELS ZEGETOCHT LOOPT TEN EINDE.

De Gouverneur vertrok Woensdagmiddag van St. Eustatius, uitgeleide gedaan door dezelfde commissie die Hem ontving. In gezelschap bevonden zich ook de ondergezaghebber Buncamper van Saba en de heer Voges van St. Eustatius. Voor de derde maal gedurende de rondtocht om de eilanden werd de gouverneursvlag op de Johan Maurits gehesen.

Om 18 uur vertrok de Johan Maurits naar St. Maarten, de overtocht was uitstekend, vooral bij het vallen van de nacht zeer mooi met de in de verte wenkende lichtjes van St. Maarten. Om 21 uur volgden de commandant en drie officieren van de Johan Maurits Dr. Kasteel aan wal om het avondmaal bij den gouverneur te gebruiken. Aan tafel zaten naast den Gouverneur de Commandant Van Rosevelt, eerste officier Dankmeyer, Annemieke Kasteel, de officier van gezondheid O. A. Byl, het hoofd der machinekamer M. Buitenk, Kapitein Emile C. J. M. van de Laarschot en de heer E. A. Winters. De Gouverneur dankte den commandant en den officieren van de Johan Maurits voor hun verleende diensten en de prettige samenwerking.

Woensdagavond nog verliet de Johan Maurits de Bovenwinden om naar Curaçao te gaan. Bij het bezoek van het oorlogsschip aan deze eilanden werd men gunstig onthaald door de bevolking en het schip heeft overal goede diensten bewezen.

Sociale Beweging.

Pater Aguirre de professor van het interdioscesaan seminarie in Caracas heeft een angstwekkende rede voor de St. Thomaskring gehouden. De Jezuïet gaf een korte analyse van de geschiedenis, liet zien, hoe de techniek de massa tot industriearbeider gemaakt had en hoe het tekort aan sociale wetten de massa van de Kerk in Europa vervreemd had, doch hoe er nu weer grote teruggang is naar de kerk van hen, die we juist „sociale katholieken" kunnen noemen.

Angstig vroeg de redenaar zich af, of het zelfde proces nu ook in Zuid-Amerika gaat gebeuren. Op Curaçao kan de arbeider weten, wat voor wetten hij dankt aan zijn katholieke beweging.

Deze week nog kwam dan klaar de langverwachtte havencentrale. De „Amigoe" had er een feestartikel over. We willen geen roet in het eten gooien, doch die feestschrijver schrijft wel een beetje erg vlot geschiedenis, wij althans en de arbeiders met ons, weten van onze opzet van November 1942 tot nu Juli 1946.

In een bijeenkomst van onze chauffeurs bleek weer veel enthousiasme voor een coöperatief stelsel onder de chauffeurs, de verwezenlijking hadden we reeds enige jaren geleden verhoopt, doch nu komt dan toch eindelijk de „bekering".

Het is een merkwaardig verschijnsel in de sociale beweging, dat zo een bond iets bereikt de winterslaap voor zulk een bond dan ook onmiddellijk intreedt, daar is b.v. Sceom de bond voor kantoor en winkelpersoneel, nadat men de Zondag op Curaçao werkelijk tot een Zondag maakte: hoe was het toch mogelijk — alle winkels open tot 12 uur op Zondag — en de werktijden regelde, kwam er de slaap.

Gelukkig zagen we de vorige week weer een artikel in de „La Union" waarin de vacantieactie van twee wettelijk verplichte weken weer werd ingezet.

Deze materie schijnt vlak voor de oorlog in Nederland ook nog geregeld te zijn. Men heeft dus een voorbeeld bij het maken van een landsverordening!!

Er werkt weer een commissie om de loonquaestie in de haven te regelen, voor ons zijn daarin vertegenwoordigd, de heer Sambo, voorzitter van San Telmo. We vroegen voor hem als tolk de practizijn Walter Palm en tevens neemt zitting in deze „commissie 31 Juli" de heer C. Cassiano raadsman van de bond San Telmo.

C.R.V.

Ons Koninkrijk

BELANGRIJKE DOLLARLENING.

Nederland heeft een belangrijke dollarlening verkregen van verschillende Noordamerikaanse banken teneinde zijn deviezenpositie te versterken.

ECHTSCHEIDINGEN IN NEDERLAND.

In de Nederlandse samenleving stijgt het aantal echtscheidingen ontstellend. De officiële cijfers spreken een duidelijke taal. In de oorlogsjaren was het verloop aldus: 1940—2947; 1941 — 3308; 1942 — 3795; 1943 — 4543. Zullen de getallen van 1945 en 1946 niet een nog veel droeviger beeld bieden?

SURINAMER IN HOOFDBESTUUR C.R.K.P.?

Wij lezen in „La Union": De katholieke Surinamers vragen om een vertegenwoordiging in het hoofdbestuur van de Katholieke Partij. We kunnen dit verlangen begrijpen en we billijken het."

Inderdaad is het gewenst de samenstelling van het hoofdbestuur zo heterogeen mogelijk te maken. De Europese Nederlanders zullen er ook een vertegenwoordiging in moeten hebben, dunkt ons.

SUCCESVOL OPTREDEN VAN GYORGY SANDOR.

Deze buitengewoon begaafde pianist oogstte gisteravond veel bijval met zijn eerste piano-recital in de Stadsschouwburg, en terecht. Waren onze verwachtingen hoog gespannen in verband met de critieken, die wij over dezen pianist hadden gelezen, hieraan werd ten volle beantwoord.

Een verblijdend teken was het, dat het optreden van de Mexicaanse Mariachi's in West-End niet de minste invloed heeft geoefend op het bezoek van dit concert. Het eerste nummer, de Prélude en fuga in a kl. t. van Bach in de bewerking van Liszt, maakte niet veel indruk op ons, maar toen kwam de sonate in c gr. t. van Mozart, een juweelte door Sandor op en dergelijke wijze gespeeld, zo subtiel en toch stijlvol, als men het zelden hoort, om het eerste gedeelte van het programma te besluiten met de Wanderer fantasie van Schubert, waarin de schitterende qualiteiten, zowel op technisch als op muzikaal gebied van Sandor ten volle uitkwamen: de classieke Schubert vertolkt door een meester van het jongere geslacht.

In het tweede gedeelte van het programma speelde Sandor op meesterlijke wijze de Nocturne in c kl. t. en twee walsen, o.a. die in cis kl. t. van den romanticus bij uitstek Chopin, om deze serie te beëindigen met de bekende Prélude in As, welke om hun rijkheid van melodie altijd zeer in de smaak vallen.

Hierna volgde een fijne vertolking van La maja y el ruiseñor van den Spaansen meester Granados om te eindigen met de Toccata uit [illegible] van Ravel, die [illegible] harmoniëring een grote tegenstelling vormde met Chopin.

Het publiek bracht dezen groten en buitengewonen meester van het klavier een levendige ovatie en dwong hem nog een paar toegiften af.

Wij zijn blij met Sandor kennis gemaakt te hebben en hopen hem nogmaals op Curaçao te horen.

R. Boskaljon.

NICARAGUAANS PIANIST KOMT SPELEN.

De concertbezoekers hebben hem gisteravond al in Roxy zien lopen: Maestro Luis A. Delgadillo den bekenden pianist uit Nicaragua, die eergisteren hier is aangekomen, in het Parkhotel logeert en op Curaçao en Aruba enkele concerten zal geven. De heer Delgadillo zal vooral Indiaanse momenten in zijn spel vertolken en het is niet uitgesloten, dat hij het Curaçaos Philharmonisch Orkest eenmaal zal dirigeren om eveneens deze soort muziek ten gehore te brengen.

De heer Delgadillo werd in 1887 in Managua, de hoofdstad van Nicaragua, geboren, studeerde in Milaan en Parijs en doceerde in Panamá. Zo juist komt hij uit de Dominicaanse Republiek, waar hij stukken ten gehore bracht, van welke blijken de Dominicaanse pers vooral Teotihuacan, een Mexicaans-koloniale suite, erg veel bijval vond.

DE LIJST VAN DE K.L.M.

Curaçao — Aruba.

10 Juli: Juan R. Irausquin, Gustave G. A. Nouel, Nnez Nisbett, J. J. Houtkamp. Anton N. van Meeteren.

Aruba — Curaçao.

10 Juli: G. R. Carla en George de Mattos; Francis Camacho, Donald C. Taylor, Th. Engelbrecht, J. R. Henriquez, Pater Th. Bartel O.P., Stella V. Koemraad, Tulia R. Odulio, Maria Mathilda, Jan Bodegom, Antonia Th. C. Dennert, R. W. Eyre, Hector Walle, B. Bislick, Miguel en Alba Dovale; Manuel V. Alvarez.

Ciudad Trujillo — Curaçao.

10 Juli: Francisco Santana, Patria Ramos.

Aruba — Trinidad.

10 Juli: G. R. Carla en George de Mattos; Francis Camacho, Donald C. Taylor.

Curaçao — La Guayra.

10 Juli: Johannes W. L. Garschagen, Margaret G., Margaret A. en David A. Carr; Josefine N. Picton, Theodorus Vermeulen, Juan Ely Rojer.

La Guayra — Curaçao.

10 Juli: Henry da Costa Gomez, Christiaan v.d. Ree, Luis C. Mosquera, Juan E. van Ree, Mary L. E. Yeting.

Curaçao — Maracaibo.

10 Juli: Enrique Marquez.

Maracaibo — Curaçao.

10 Juli: Eugene Florer, William E. Nelson, Zoila E. Graterol, Sara M. de Gonzalez, Luis A. Romera A., Antonio Davila P., Consuelo de Davila.

MIDDEN EN ZUID AMERIKA

SUIKEROVEREENKOMST.

Officieel werd in La Habana bekend gemaakt, dat de Noordamerikaanse Secretaris van Landbouw Clinton Anderson en de Cubaanse Suikerverkoopcommissie Woensdagavond tot een overeenkomst gekomen zijn waardoor Cuba's suikeroogst van 1946 en 1947 aan de Verenigde Staten zal worden verkocht. De bekendmaking werd gedaan nadat Anderson en de Cubaanse suikerlieden de gehele dag besprekingen hadden gevoerd. Er werden evenwel nog geen biezonderheden van de overeenkomst bekend gemaakt. Het schijnt, dat zij nog goedgekeurd moet worden door de fabrikeigenaren, de suikerrietplanters, de bonden van de arbeiders in de suiker-industrie en vervolgens door President Grau San Martin. De fabrieksgeigenaren, de planters en de bonden zouden een algemene bijeenkomst beleggen om het plan te behandelen. Na de uiteindelijke goedkeuring wordt een gezamenlijke verklaring van Grau en Anderson verwacht (La Habana, % 11.7).

BEHEERSING OVER IRAN HEEFT NOG GEEN AZERBEIDSJAN.

De Iraanse Ambassadeur in de Verenigde Staten, Hussein Ala, zeide gisteravond in een toespraak op de Universiteit van Princeton: „De Iraanse regering heeft nog steeds niet de beheersing over Azerbeidsjan teruggekregen. Het is nog niet zeker dat alle Russische strijdkrachten weg zijn. Sommigen lopen misschien nog in burgerkleren rond."

Ala zeide voorts, dat de Iraanse autoriteiten niet in staat zijn Azerbeidsjan te bereiken teneinde een onderzoek in te stellen of de Russen al dan niet vertrokken zijn, omdat de spoorlijn en luchtlijn worden beheerst door de Sovjet-strijdkrachten en zij deze niet aan Iran hebben teruggegeven (Princeton, (AP) 12.7).

SCHIETEN OVER DE GRENS.

Het Siamese Ministerie van Voorlichting maakte bekend, dat de Franse troepen binnen de laatste acht dagen zesmaal over Siams Oostgrens geschoten hebben. Er zijn echter geen slachtoffers te betreuren en ook heeft rechtstreekse schending van het Siamese grondgebied plaats gevonden (Bangkok, (AP) 11.7).

PROMOTIE VOOR JOHNSON.

President Harry S Truman heeft Herschel Johnson, het Noordamerikaanse waarnemend lid van de Veiligheidsraad der Verenigde Naties, van de rang van Gezant verheven tot die van Ambassadeur (Washington, (AP) 11.7).

TRAGE ARBEIDERS.

„Izvestia" zeide, dat de Sovjetarbeiders, die de spoorwegen aanleggen in het gebied, dat eens door de Duitsers bezet was, hun quota niet gehaald hebben en ver achter zijn op het tijdplan (Moskou, (AP) 12.7).

TIJD WORDT DUURDER.

„Time", het bekende weekblad, heeft bekend gemaakt, dat de prijs voor losse nummers verhoogd is tot 20 dollarcenten en dat het jaarlijkse abonnement $ 6.50 wordt. Een en ander staat in verband met de grotere onkosten. De vroegere prijs voor losse nummers was 15 dollarcenten (New York, (AP) 11.7).

POLITIE SPEURT NAAR VROUWENHATER.

De politie, vergezeld door bloedhonden, snelde naar het beboste deel van Bournemouth (Engeland) op zoek naar een nieuw slachtoffer van een wreden moordenaar, die nog pas het 21-jarig meisje Doreen Marshall aldaar vermoord heeft. De meest befaamde speurders werden teruggeroepen naar het ontspanningsoord aan de Engelse Zuidkust na de verrassende bekendmaking, dat een hoopje mensenhaar dat gevonden werd nabij het verminkte lijk, niet aan het meisje toebehoorde. De politie zeide, dat het lijk van nog een ander meisje mogelijk verborgen is in het bos. Intussen vervolgt Scotland Yard het onderzoek in de reeks moorden waarvan reeds op zijn minst vijf vrouwelijke personen het slachtoffer zijn geweest (Londen, (AP) 11.7).

DE BROEK VAN HITLER.

Niet alleen de Engelse officier in Londen (Kapitein Cordon Canning!), maar ook de gewone soldaat in de bezettingszones van Duitsland legt een biezondere belangstelling aan de dag voor allerlei souvenirs van vergane Duitse grootheden.

Momenteel schijnt, buiten Duitsland, de broek van Hitler het begeerde voorwerp van herinnering te zijn. Zij werd weggeblazen tijdens de mislukte aanslag van 20 Juli 1944, maar nu blijkt zij in Oslo te zijn terecht gekomen. De Manchester Guardian betwijfelt de juistheid van het bericht, omdat zij (de broek) er niet zeer gehavend uitziet en bovendien wordt vertoond tezamen met een van Hitlers jassen. Die broek en die jas genieten een ongeevenaarde belangstelling en worden op een openbare tentoonstelling in Oslo, door den bezitter geschat op een waarde van £ 400.—.

Terecht merkt de M.G. op, dat wij veel te beu zijn van alles wat met de nazies te maken heeft, dat hun vroegere kleding ons ook maar enig belang inboezemt. Men zou zeggen, dat men daar in Oslo ten minste [illegible] reden voor had! (Vrij Nederland)

ENERGIEK PROTEST EN BITTERE WOORDEN VAN OPPERRABBIJN HERZOG.

Opperrabbijn Herzog van Palestina, die zich thans te Londen bevindt, legde een officiële verklaring af in verband met de tragische gebeurtenissen in zijn land.

Hij sprak met bitterheid over de politiek der tegenwoordige Britse regering en noemde het optreden der Britse troepen beschamend. Een regering, die een dergelijk optreden goedkeurt — aldus de Opperrabbijn — is niet waardig een beschaafde natie te vertegenwoordigen. „Smartelijker en wreder dan de openbare progroms der Hitlerbenden is de schijnheilige politiek van het huidige Labour-cabinet, dat [illegible] zich op het recht te beroepen.

De Opperrabbijn deed een beroep op het Britse volk om zijn regering een halt toe te roepen, die zich heeft geleend tot het voortzetten van Hitlers barbarenwerk, het stelselmatig uitmoorden van het Joodse volk. Laat ons allen met kracht deze ergerlijke ontwijding van Gods Naam tegengegaan, vóórdat het te laat is, aldus besloot Opperrabbijn Herzog. (Persdienst van het Palestina-comité, Curaçao).

„Na Wang Boeng Kondri" - Een Debuut.

„Suriname, het vergeten land", T. J. Arkieman. Uitg. (W. L. Salm en Co. Amsterdam 1945.

Een hele plank vol in de étalage van Mensing en Visser, één der gezellige boekwinkels van den Haag. Of er ook belangstelling bestaat voor De West.

Terstond zijn wij naar binnen gestapt voor een exemplaar, dat een stuk bovenrivier met firi lobbi aan de oever op het omslag heeft. Een pakkend geval. Van den schrijver wist men echter niets en ook de uitgever hult zich in een gedeeltelijk stilzwijgen, als hij alleen maar weten liet, dat hier van een debuut van een jong Surinamer sprake is. Dit laatste hadden wij trouwens al vermoed.

Dit boekje is jong in meer dan één opzicht en daarom aantrekkelijk en mag een ietwat belovend eersteling worden genoemd.

Weliswaar ontlokt de introïtus tot dit geheel aan den lezer even de gedachte aan een, misschien ongewild, maar niet minder stellig plagiaat. Immers zo ving Albert Helman aan in zijn nimmer overtroffen boreling „Zuid-Zuid-West". Ontpopte zich in dat debuut een schrijver van naam, hetzelfde kan van dezen T.T. Arkieman zeker nog niet worden gezegd. Zijn verhaal is gezellig, prettig leesbaar en zelfs niet on-interessant, maar het bereikt nergens de beklemmende sfeer en de indringing in de problemen, die de jonge Lichtveld zo uitnemend weergaf in zijn eerste werk.

Hier is een verteller, een boeiend prater, maar geen uitzonderlijk mens aan het woord.

De plaatsbeschrijving is hier en daar geslaagd, maar komt veelal niet uit boven het opstel en alhoewel het gegeven van een paar oude legenden op verdienstelijke wijze is uitgewerkt, de spanning en de vitaliteit erin ontbreken vooralsnog.

Welk een verschil in conceptie tussen dezen inheemsen insider en het onlangs verschenen werk van den uitheemsen outsider Theun de Vries, die in zijn laatste boek „De Vrijheid gaat in het Rood gekleed", het leven op Martinique aan den lezer ontrolt in zijn volle aangrijpende kracht. De Vries is een auteur, die de tropen nimmer heeft aanschouwd, maar die op meesterlijke wijze een sfeer schept, die diep indringt in leven en natuur der hete gebieden beide.

Wij willen daarom niet spreken van een veelbelovend debuut, maar zijn er wel van overtuigd, dat, met veel geduld, veel wachten, veel zien en nog meer horen en beleven, er iets kan groeien uit dezen jongen schrijver, terwijl wij overigens het boekje gaarne aanbevelen aan lieden, die tot het oordeel des onderscheids gekomen zijn. Aan hen, die bestand zijn tegen immorele phasen als het Djoeka-meisje-avontuur, één van de zwakke plekken naar constructie en spanning beiden.

Als graadmeter voor hen, die naar Suriname gaan, is het zeer wel een baken, want o.a. de sfeer van het plantageleven is goed getroffen.

Dat de auteur zich van den Brits-Indiër als van een „koelie" afmaakt, is op zijn minst genomen antagonistisch, waartegenover zijn beschrijving van heidense reminiscenties in de inheemse bevolking veel meer zijn geslaagd.

Toch waarderen wij dit boekje en zijn er oprecht verheugd mee.

G. S.

NIEUWS OVERAL

DR. WISE MAG NIET VERTREKKEN.

Dr. Stephen Wise, de Zionistische leider, verklaarde, dat de Britse Ambassade in Washington geweigerd heeft om visa te verstrekken aan hem en zijn collega Louis Lipsky voor een reis naar Palestina. Beiden zijn lid van de executieve van het Joodse Agentschap voor Palestina. (New York, (AP) 9.7).

In Londen verklaarde het Britse Departement van Buitenlandse Zaken, dat de visa geweigerd werden aan Wise en Lipsky voor een bezoek aan het Heilig Land „omdat wij hen thans niet in Palestina wensen (Londen, (AP) 9.7).

VERKLARING VAN DR. WEIZMANN.

Dr. Chaim Weizmann, algemeen hoofd van het Joodse Agentschap verklaarde ten aanzien van de toestand in Palestina dat het land „in staat van beleg" is. Hij zeide, dat deze toestand bestaat „terwijl ons lijdend volk versmacht achter prikkeldraad in Europa en wacht tot het sluimerend geweten van de wereld gewekt is om het te bevrijden". Later zeide Dr. Weizmann op een persconferentie, dat de Haganah, een van de drie geheime Joodse verzetsorganisaties, een onderdeel is van de Yishuv (de Joodse gemeenschap) en goed werk had verricht tot enkele maanden geleden (Jerusalem, (AP) 9.7).

BARBAARS OPTREDEN DER BRITSE TROEPEN IN PALESTINA.

Ontstellende berichten zijn uit Palestina ontvangen door het Joodse Agentschap, de officiële politieke vertegenwoordiging van het Joodse volk, te Washington.

In een dringend telegram aan alle Joodse gemeenten in het buitenland wordt medegedeeld, dat zich in Palestina gedurende de laatste dagen ontzettende tonelen hebben afgespeeld, die doen herinneren aan de vreselijke progroms in het Tsaristische Rusland en de wreedheid der Duitse nazies.

De Britse militairen, die opdracht hebben de „orde te handhaven" moeten zich gedragen hebben op een wijze, die niet te beschrijven valt. Onschuldige niets vermoedende burgers werden te Tel-Aviv uit hun huizen gesleept en met stokken geslagen. Op de muren schilderden de Britten met grote swastika's en op de Joodse jongeren, die zich tegen het brute optreden verdedigen, stormden zij af met den uitroep „Heil Hitler!"

Het leidt geen twijfel aldus, zegt een officiële verklaring van het Joodse agentschap Agency, dat de Britse regering met opzet voor Palestina soldaten gerecruteerd heeft uit de extreme antisemietische kringen der Mosley-beweging. Uit alles blijkt, dat lieden van het laagste allooi deel uitmaken van de Britse troepen in Palestina.

De uitspattingen waren van dien aard, dat zelfs de Arabische leiders hun afkeuring hebben uitgesproken. Een speciale zitting van Arabische hoofden heeft plaats gehad te Ramat-Rajel, waarin een resolutie werd aangenomen om „den Joodsen naburen leedwezen te betuigen met de hun toegebrachte zware verliezen". (Persdienst van het Palestina-comité, Curaçao).

BRITSE REGERING ONTKENT.

Naar aanleiding van de door de regering van Clement Attlee gepubliceerde tegenspraken in verband met de berichten omtrent de excessen der Britse troepen in Palestina, verklaart de leiding van het Joodse Agentschap. „Het was te verwachten, dat de Britse regering zou komen met het ons reeds bekende démenti: Wij hebben echter onze ooggetuigen en zullen niet rusten voordat wij de gruwelen en gemeenheden van het Britse optreden in het volle licht gesteld hebben." (Persdienst van het Palestina-Comité Curaçao)

VERKIEZINGEN IN EUROPA.

De na-oorlogse politieke machtsverhoudingen in Europa vertonen een duidelijke zwaai naar links. Globaal genomen liggen zij nu verdeeld over de sociaal-democraten, Christelijk-democraten (incl. Katholieken) en de communisten. De „Daily Herald" heeft van de verhoudingen, zoals deze in de reeds gehouden verkiezingen tot uitdrukking zijn gekomen, een lijst samengesteld, die wellicht ook onze lezers interesse inboezemt. Ziehier het resultaat:

Noorwegen (October '45): Arbeiderspartij 76, Conservatieven 25, Liberalen 20, Communisten 11, Agrarische partij 10, overige partijen 8.

Frankrijk (October '45): Communisten 147, Socialisten 137, M.R.P. 135, Radicaal-socialisten 27, overige partijen 76.

Hongarije (November '45): Partij van de kleine bezitters 246, Socialisten 71, Communisten 67, Boeren 22.

Denemarken (November '45): Socialisten 48, Agrarische partij 38, Conservatieven 26, Communisten 18, Liberalen 11, overige partijen 3.

Oostenrijk (November '45): Volkspartij 85, Socialisten 76, Communisten 4.

België (Februari '46): Katholieken 92, Socialisten 68, Communisten 23, Liberalen 18, overige partijen 2.

Finland (Maart '46): Sociaaldemocraten 52, Democratische Unie (Communisten en linkssocialisten) 50, Agrarische partij 47, Conservatieven 27, Liberalen 7, overige partijen 17.

Bekendmaking

Het wnd. Hoofd van het Departement Sociale en Economische Zaken maakt hierbij bekend, dat onderstaande maten truckbanden zonder de goedkeuring der Bandencommissie mogen worden aangeschaft. Export van deze banden is echter niet toegestaan.

600	x	20
650	x	20
700	x	20
750	x	20
900	x	20
750	x	17

Het wnd. Hoofd voornoemd,

Mr. H. J. M. Hoogeveen

„INCU"

Vastgesteld quota's voor uitvoer vanuit de V. S. van Amerika naar het eiland CURACAO voor het 3de kwartaal 1946.

Cheese, American	0067.50	en	0067.90	30.000	lbs.
Condensed milk	0061.00			30.000	„
Evaporated milk	0062 00			720.000	„
Dried whole milk	0063 00			48.000	„
„ skimmed milk	0064.00			1.800	„
Salmon (canned)	0084.00			75.000	„
„ (pickled)	0077.00			15.000	„
Sardines(canned)	0085.00			60,000	„
Shrimps (canned)	0087.00			20.000	„
„ (dried).	0075.00			7.500	„

Importeurs worden verzocht hun bestellingen voor bovengenoemde artikelen op curaforms vóór den 22sten dezer in te dienen bij de „INCU".

2-1

BEKENDMAKING.

Ingevolge artikel 74c der „Onteigeningsverordening" wordt hierbij bekend gemaakt, dat de Gouverneur van Curaçao gedurende 30 dagen op het kantoor van den Gezaghebber van Aruba ter inzage voor een ieder heeft doen neerleggen:

1o. een uitgewerkt, door hem in het belang der volkshuisvesting voorloopig goedgekeurd bouwplan, met uitvoerige kaarten en grondteekeningen, op welke de te onteigenen perceelen zoo nauwkeurig mogelijk zijn aangegeven onder vermelding, voor zooveel mogelijk, van kadastrale aanduidingen, namen van wegen, wijken en nummers; en

2o. een lijst van de te onteigenen perceelen, welke zoo nauwkeurig mogelijk zijn aangegeven.

DE TE ONTEIGENEN PERCEELEN ZIJN:

Perceel No. 1, bij Brazjel (St. Nic.) groette	**15418**	**m2,**	**te onteigenen**	**3062**	**m2**	
„ „ 2. „ „ „	559	„ „	„	30	„	
„ „ 3. „ „ „	17632	„ „	„	337	„	
„ „ 4. „ „ „	21360	„ „	„	6577	„	
„ „ 5. „ „ „	15859	„ „	„	1790	„	
„ „ 6. „ „ „	25154	„ „	„	24754	„	incl. houten huis.
„ „ 7. „ „ „	10862	„ „	„	8312	„	
„ „ 8. „ „ „	11640	„ „	„	1080	„	

Curaçao, 13 Juli 1946.

De wnd. Gouvernements-Secretaris.

voor dezen:

KERSTENS